

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ

**розгляду «справи Сергія Ходіяка»
в судах м.Одеси**

ЦЕНТР ПРАВОВОГО МОНІТОРИНГУ «ГІДНІСТЬ»

Серпень, 2017, м. Одеса

ПРО ПРОЕКТ

1 вересня 2016 року на базі ГО «Експертно-аналітичне агентство «Група 2 травня» створений Центр правового моніторингу «Гідність». Громадські спостерігачі Центру проводять моніторинг дотримання прав учасників судових процесів по розгляду кримінальних справ, пов'язаних з подіями 2 травня 2014 р в Одесі, які слухаються в районних судах м. Одеси. Як відомо, ці резонансні справи привертають велику увагу громадськості і ЗМІ, а судові рішення часто викликають протести політичних активістів.

Судовий розгляд кримінальних справ, пов'язаних з подіями 2 травня 2014 р в Одесі, є предметом постійного моніторингу з боку міжнародних спостерігачів ОБСЄ та Верховного комісара з прав людини ООН.

На даний час громадські спостерігачі Центру ведуть моніторинг судових процесів у кримінальних справах, пов'язаних з подіями 2 травня: справа про масові заворушення (Малиновський суд м. Одеса, Іллічівський міський суд м. Чорноморськ), справа колишнього начальника обласного управління МВС України П. Луцюка (Приморський суд м. Одеса), справа «євромайданівця» С. Ходіяка, якого звинувачують у вбивстві 2 травня 2014 р. (Київський суд м. Одеса), справа колишніх працівників Головного управління ДСНС України в Одеській області В. Губая, С. Коевой і Ю. Швиденко (Приморський суд м. Одеса), справа А.Посміченко (Малиновський суд м. Одеса), «справа 4 травня» (Приморський суд м. Одеса).

Проект підтриманий
Посольством Королівства Нідерландів
в Україні (програма MATRA)

Контакти Центру правового моніторингу «Гідність»
65007, м. Одеса, вул. Старорізнична, 28, оф. 1

+380 (48) 735 15 70

+380 (63) 357 14 20

Email: info@gidnist.org.ua

Сайт gidnist.org.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО МОНІТОРИНГУ

Мета моніторингу

Отримання та систематизація відкритої інформації щодо судових засідань з розгляду резонансної «справи євромайданівця Ходіяка» в судах м. Одеси.

Об'єкт моніторингу

Судові засідання з розгляду кримінальної справи №522/8487/15-к та № 520/2640/16-к.

Методологія моніторингу заснована на принципах, викладених в довідковому посібнику для практиків «Моніторинг судових процесів» (БДІПЛ / ОБСЄ), посібниках ЕСПЛ. Також при складанні звітів використовується практичний досвід Групи громадського спостереження «ОЗОН» (м. Київ).

Спосіб моніторингу

1. Відвідування відкритих судових засідань громадськими спостерігачами з подальшим складанням звіту.
2. Фіксація судового процесу за допомогою портативних аудіо- та відео пристроїв відповідно до ст. 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».
3. Аналіз інформації щодо стадій розгляду судових справ на основі Єдиного державного реєстру судових рішень.

Принципи моніторингу

- **невтручання:** монітор не має права втручатися в процес відправлення правосуддя;
- **об'єктивність:** під час свого спостереження монітор повинен однаково звертати увагу на всі факти порушень та не віддавати перевагу будь-якій зі сторін;
- **публічність:** монітор здійснює свою діяльність відкрито, спостереження проводиться із відповідним посвідченням та бейджем.

Моніторинг спрямований на перевірку дотримання складових права на справедливий суд згідно ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод:

1. Право на справедливий і публічний розгляд справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.
2. Справедлива судова процедура
3. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини
4. Забезпечення права на захист
5. Гласність і відкритість судового провадження
6. Безпосередність дослідження показань, речей і документів.

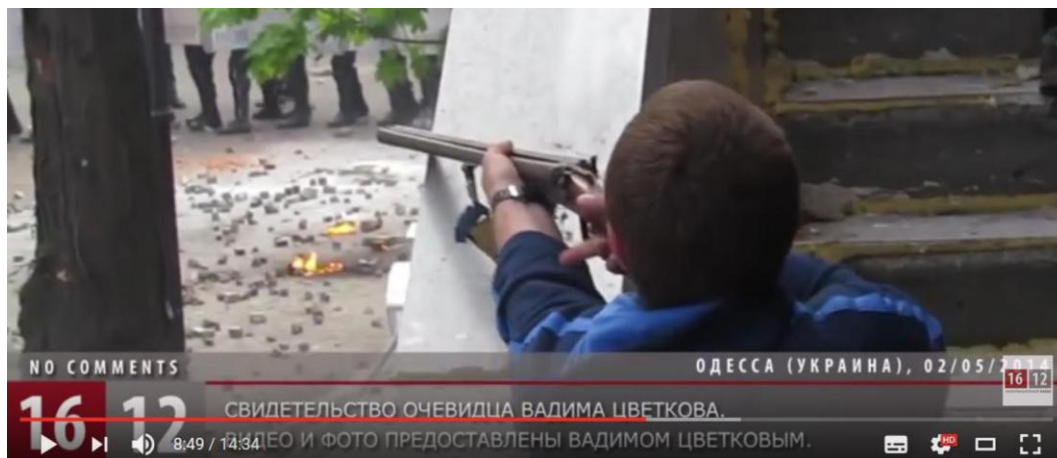
ІНФОРМАЦІЯ ПРО СПРАВУ

Справа № 522/8487/15-К та справа № 520/2640/16-К

В Єдиному державному реєстрі судових рішень справи мають категорію «Кримінальні справи; Злочини проти життя та здоров'я особи (крім справ, що порушуються не інакше, як за скаргою потерпілого) (усього), з них; Умисне вбивство».

Щодо С. Ходіяка були відкриті та об'єднані кримінальні провадження: № 12014000000000451, відомості про яке внесено до ЄРДР від 08.10.2014 р., за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 294 ч.2 КК України, відомості про яке внесено до ЄРДР від 25.11.2014 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 115 ч.2 п.п. 5,7 КК України; № 12015000000000187, відомості про яке внесено до ЄРДР від 01.04.2015 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 348 КК України; № 12015000000000188, відомості про яке внесено до ЄРДР від 01.04.2015 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст.ст. 15 ч.2, 115 ч.2 п.п. 1,5,7 КК України.

В якості одного з доказів обвинувачення використовується відео російського опозиціонера Вадима Цветкова, який став свідком подій 2 травня в Одесі. На відео особа, схожа на С. Ходіяка, стріляє з рушниці з балкону Болгарського культурного центру на вул. Грецької.

<https://www.youtube.com/watch?v=vfn6YuGXY1k>

Як випливає з обвинувального акту, дії громадянина Ходіяка С.А. кваліфікуються за ч. 2 ст. 294, ч. 2 п. 1, 5, 7 ст. 115, ч. 2 ст. 348 КК України.

По ствердженню органів досудового слідства, «громадянин Ходіяк С.А., діючи за попередньою змовою із іншими особами з метою вчинення умисних вбивств та

нанесення тілесних ушкоджень, озброївшись мисливською рушницею, 02.05.14 прибув до місця масових заворушень в м. Одесі.

Близько 16 години 30 хвилин, громадянин Ходіак С.А, приймаючи активну участь у масових заворушеннях, знаходячись в епіцентрі подій, неподалік торгового центру «Афіна», діючи на гранті явної неповаги до суспільства, нехтуючи загальнолюдськими правилами співжиття і нормами моралі, розуміючи, що діє способом, небезпечним для життя багатьох осіб, з метою вбивства здійснив декілька прицільних пострілів у напрямку групи проросійськи налаштованих активістів, внаслідок чого заподіяв вогнепальне поранення Євгену Лосінському (нижче на фото), від якого той помер.

Крім того, маючи на меті перешкодити правоохоронним органам відновити громадський порядок, умисно, з метою вбивства, здійснив декілька прицільних пострілів у працівників міліції, які виконували свій службовий обов'язок і строем розгороджували групи людей, що протистояли одна одній, для запобігання фізичного контакту між ними та припинення масових заворушень. Унаслідок одного з прицільних пострілів громадянин Ходіак С. А. заподіяв працівнику правоохоронних органів тяжкі тілесні ушкодження».

За повідомленнями ЗМІ, в травні 2014 року С. Ходіак був затриманий органами правопорядку та перевезений до Києва, де 20.05.2014 р. Печерський районний суд змінив йому запобіжний захід на домашній арешт. По дорозі з Києва в Одесу С.Ходіак потрапив в аварію, яку його дружина вважає замахом. У червні 2015 р. правоохоронці запобігли реальному замаху на С. Ходіяка. В квітні 2016 р. замовника вбивства засудили до 10 років позбавлення волі.

23.04.2015 р. досудове розслідування щодо Ходіяка С. А. було завершено, обвинувальний акт передано до Приморського суду м. Одеса.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Єдиного державного реєстру судових рішень, за період з 23.04.15 по теперішній час (серпень 2017 року) було виконано три зміни територіальної підсудності, тобто справу по черзі розглядали в усіх чотирьох судах Одеси, а саме:

23.04.15	05.08.15	Приморський районний суд м. Одеси
18.08.15	27.01.16	Малиновський районний суд м. Одеси
03.02.16	29.02.16	Суворовський районний суд м. Одеси
04.03.16	теперешній час	Київський районний суд м. Одеси

Тільки за даними Єдиного державного реєстру - а він, на жаль, надає вкрай неповну інформацію - в зв'язку зі "справою Ходіяка" Центр правового моніторингу «Гідність» зафіксував 13 самовідводів суддів, а саме:

Приморський районний суд м. Одеси	Суворовський районний суд м. Одеси	Київський районний суд м. Одеси
Гаєва Л. В.	Білецький М.В.	Галій С.П.
Коваленко В.М.(нема даних в Реєстрі)	Сувертак І.В.	
Терзі І.Г.	Виноградова Н.В.	
Іванов В.	Деркачов О.В.	
Нікітіна С.	Позняк В.С.	
Попревич В.М.	Бобовський К.Ю.	
Шликов С.П.		

Таким чином, виключно за даними Єдиного державного реєстру, який є вкрай неповний:

районні суди м.Одеси	тривалість територіальної підсудності, днів	кількість суддів, які взяли самовідвід
Приморський	104	7
Малиновський	162	0
Суворовський	26	6
Київський	454	1

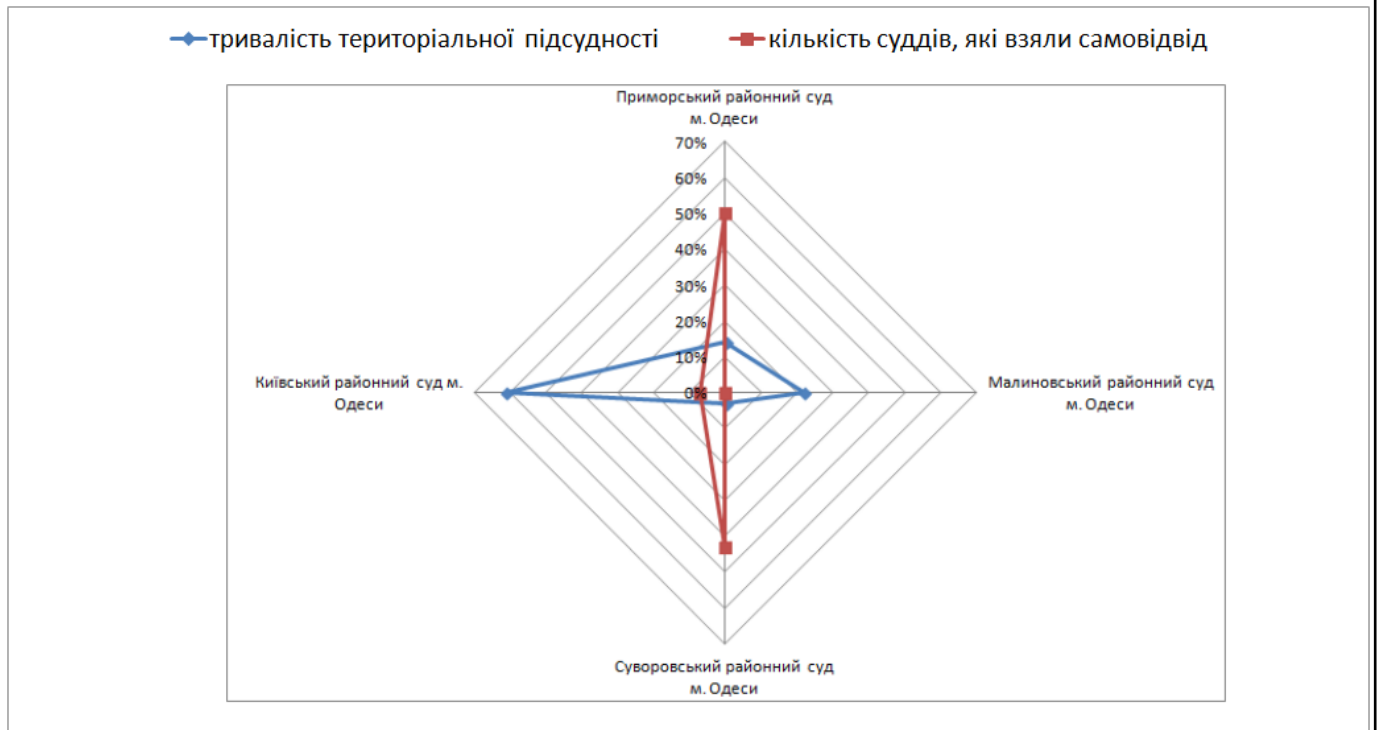
досудове розслідування	2014	травень
	2014	червень
	2014	липень
	2014	серпень
	2014	вересень
	2014	жовтень
	2014	листопад
	2014	грудень
	2015	січень
	2015	лютий
Приморський	2015	березень
	2015	квітень
	2015	травень
	2015	червень
	2015	липень
Малиновський	2015	серпень
	2015	вересень
	2015	жовтень
	2015	листопад

Серпень, 2017, м. Одеса

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ І

	5	
	201 5	грудень
	201 6	січень
Суворовський	201 6	лютий
Київський	201 6	березень
	201 6	квітень
	201 6	травень
	201 6	червень
	201 6	липень
	201 6	серпень
	201 6	вересень
	201 6	жовтень
	201 6	листопад
	201 6	грудень
	201 7	січень
	201 7	лютий
	201 7	березень
	201 7	квітень
	201 7	травень

Частка від загальної кількості:

Серпень, 2020

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ |

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУДОВІ ПРОЦЕСИ

1. Територіальна підсудність - Приморський районний суд м. Одеси

30.04.15 (по іншим документам - 28.04.15)

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Бойченко М.Є. - головуєчий

Слободяник І.К.

Гридіна Н.В.

Розглянуто подання голови Приморського районного суду м. Одеси Кічмаренко С.М. про зміну територіальної підсудності та направлення кримінального провадження до Малиновського районного суду м. Одеси.

Колегія суддів вважає недоцільним змінювати територіальну підсудність. Кримінальне провадження повернуто для розгляду по суті до Приморського районного суду м. Одеси.

Судді Приморського районного суду м. Одеси, яким розподілено кримінальне провадження:

Попревич В.М.- головуєчий

Коваленко В.М.

Гаєва Л.В.

02.06.15

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Топал О.К. - головуєчий

Мастюк П.І.

Потанін О.О.

Розглянуто подання голови Приморського районного суду м. Одеси про зміну територіальної підсудності та направлення кримінального провадження до Малиновського районного суду м. Одеси.

Колегія суддів вважає недоцільним змінювати територіальну підсудність. Кримінальне провадження повернуто для розгляду по суті до Приморського районного суду м. Одеси.

Судді Приморського районного суду м. Одеси, яким розподілено кримінальне провадження:

Попревич В.М.- головуєчий

Коваленко В.М.

Гаєва Л.В.

22.06.15

Приморський районний суд м. Одеси

Ухвалою судді Приморського районного суду м. Одеси Попревича В.М. призначено підготовче судове засідання по кримінальному провадженню на 22 червня 2015 року

23.06.15

Приморський районний суд м. Одеси

Суддя Приморського районного суду м. Одеси Гаєва Л.В. заявила самовідвід.

01.07.2015

Приморський районний суд м. Одеси

Суддя Приморського районного суду м. Одеси Терзі І.Г. заявив самовідвід.
Суддя Приморського районного суду м. Одеси Іванов В. заявив самовідвід.
Центр правового моніторингу «Гідність» не має інформації, на підставі яких процедур в колегію замість Коваленко В.М. та Гаєвой Л.В. увійшли Іванов В. та Терзі І.Г.

13.07.15

Приморський районний суд м. Одеси

Засідання не відбулося.

Центр правового моніторингу «Гідність» не має інформації відносно складу колегії та щодо причин того, чому не відбулося засідання.

Суддя Приморського районного суду м. Одеси С. Нікітина заявила самовідвід.

Біля суду та в приміщенні пройшла масова акція прихильників С. Ходіяка, які вважають його не злочинцем, а героєм, який став на захист міста і конституційного ладу. Вони організували «коридор ганьби» для своїх опонентів, серед яких були не тільки активісти «Куликова поля», але також потерпілі – родичі загиблих на Грецькій площі.

Масова акція прихильників С. Ходіяка біля залу суду.

Серпень, 2017, м. Одеса

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ |

28.07.15**Приморський районний суд м. Одеси**

Судді:

Попревич В.М.- головуючий

Івченко В.Б.

Шликов С.П.

Стороною захисту заявлено клопотання про повернення обвинувального акту прокурору. Обвинувачений клопотання підтримав у повному обсязі.

Прокурор заперечив проти такого клопотання, оскільки вказані в акті порушення не є суттєвими. Підстав для закриття або повернення обвинувального акту прокурору для продовження досудового розслідування судом не вбачається.

Також цим рішенням колегія відхилила клопотання родичів загиблих на Грецької площі А. Жулькова, Н. Яворського і Г. Петрова про визнання їх потерпілими по даному кримінальному провадженню. Суд вважає, що кримінальними правопорушеннями, які інкримінуються С. Ходіяку, вказаним особам безпосередньо шкода не була завдана. Ухвалено: призначити судовий розгляд на 03.08.15 року в приміщенні Приморського районного суду м. Одеси.

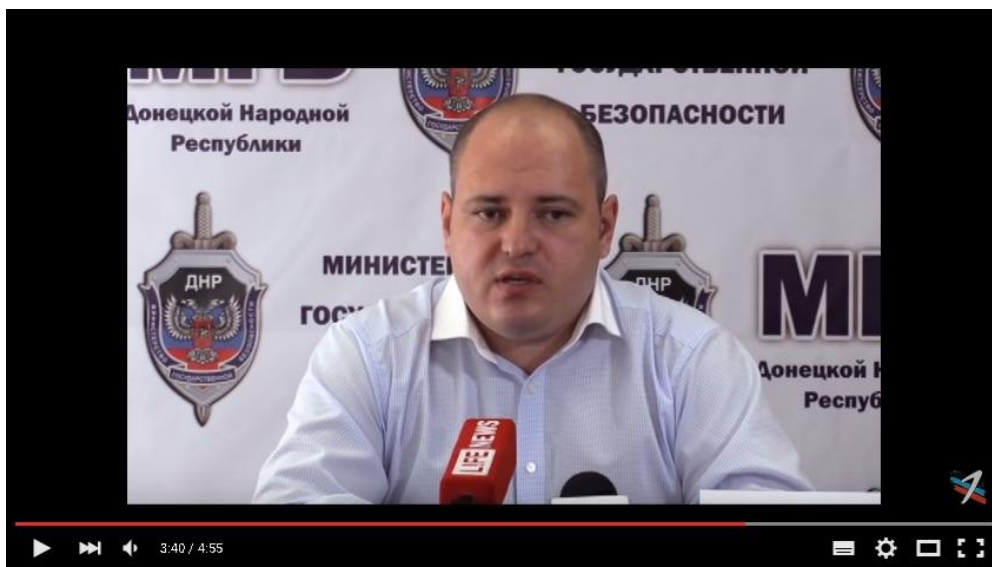
Під час засідання кілька громадян, в тому числі депутат Верховної Ради І. Мосійчук, вимагали від суддів Попревича В.М. та Шликова С.П. заявити самовідвід.

03.08.15**Приморський районний суд м. Одеси**

Суддя Попревич В.М. написав заяву про самовідвід.

Суддя Шликов С.П. написав заяву про самовідвід.

Суддя Шликов С. П. покинув Одесу та повернувся до Донецьку, де на брифінгу у так званому "міністерстві держбезпеки ДНР" заявив: "На нас чинили тиск народні депутати, в тому числі і Мосійчук. Вони говорили, що ми, колишні жителі Донецька, не можемо розглядати кримінальну справу, що стосується подій 2 травня в одеському Будинку профспілок, і примусили нас до написання самовідводу. Ми це зробили, побоюючись за життя і здоров'я себе і рідних":

Сергей Шлыков. Бывший судья Приморского районного суда г.Одесса

<https://www.youtube.com/watch?v=MbkXkco6R9Q>

05.08.2015

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Дирдін О.Д. - головуючий
Сенатор Л.І.
Кулаковський А.О.

Виконуючим обов'язки голови Приморського районного суду м. Одеси було винесено подання про вирішення питання щодо направлення кримінального провадження до іншого суду.

Колегія суддів Апеляційного суду прийшла до висновку за доцільність направлення вказаного кримінального провадження до Малиновського районного суду м. Одеси.

2.Територіальна підсудність - Малиновський районний суд м. Одеси

18.08.15

Малиновський районний суд м. Одеси

Судді:

Жуковський С. О. - головуючий
Гарський О.В.
Старіков О.О.

Призначено склад суду.

01.12.15

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Железнов В.М. - головуючий
Дирдін О.Д.
Фаріна В.П.

Суддя Малиновського районного суду м. Одеси Жуковський С.О. звернувся з поданням з метою вирішення питання щодо направлення кримінального провадження до іншого суду м. Одеси.

Подання судді Малиновського районного суду м. Одеси Жуковського С.О. залишено без задоволення, а кримінальне провадження повернуто для розгляду до Малиновського районного суду м. Одеси.

27.01.16

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Олініченко В.В. - головуючий
Мандрик В.О.
Тарівердієв Т.А.

На адресу апеляційного суду Одеської області надійшло подання заступника голови Малиновського районного суду м. Одеси про вирішення питання про направлення кримінального провадження на розгляд до іншого суду.

Апеляційний суд прийшов до висновку про необхідність передачі кримінального провадження на розгляд Суворовського районного суду м. Одеси.

3.Територіальна підсудність - Суворовський районний суд м. Одеси

03.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Судді:

Боднар С.М. - головуючий
Бобровський К. Ю.
Шкорупєєв Д. А.

Призначено суддів:

Білецький М.В. - головуючий
Сувертак І.В.
Виноградова Н.В.

05.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Білецький М.В. - подав заяву про самовідвід
Сувертак І.В. - подав заяву про самовідвід
Виноградова Н.В. - подала заяву про самовідвід

9.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Призначено суддів:

Боднар С.М. - головуючий
Деркачов О.В.

Позняк В.С.

15.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Суддя Деркачов О.В. подав заяву про самовідвід

Суддя Позняк В.С. подав заяву про самовідвід

18.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Призначено суддів:

Боднар С.М. - головуючий

Бобовський К.Ю.

Шкорупесв Д.А.

19.02.16

Суворовський районний суд м. Одеси

Суддя Бобовський К.Ю. подав заяву про самовідвід

29.02.16

Апеляційний суд Одеської області

судді:

Толкаченко О.О.-головуючий

Джулай О.Б.

Копіца О.В.

До апеляційного суду Одеської області надійшло подання голови Суворовського районного суду м.Одеси про направлення кримінального провадження до іншого суду.

Апеляційний суд прийшов до висновку про те, що подання підлягає задоволенню.

Кримінальне провадження передано на розгляд до Київського районного суду м.Одеси.

4.Територіальна підсудність - Київський районний суд м. Одеси

04.03.16

Київський районний суд м.Одеси

З апеляційного суду Одеської області після визначення підсудності надійшли матеріали кримінального провадження.

Київський районний суд м.Одеси

Суддя Галій С.П. подав заяву про самовідвід

11.03.16

Київський районний суд м.Одеси

Призначено підготовче судове засідання на 13.04.16

Кримінальне провадження розглядатиме колегія у складі трьох суддів:

Губа Є.І.-головуючий

Коротаєва Н.О.

Тонконоженко М.М.

13.04.16**Київський районний суд м.Одеси**

Судді:

Губа Є.І.-головуючий
Коротаєва Н.О.
Тонконоженко М.М.

Слухання справи у підготовчому судовому засіданні відкладене у зв'язку з неявкою окремих учасників кримінального провадження.

31.05.16**Київський районний суд м.Одеси**

Судді:

Губа Є.І. - головуєчий
Коротаєва Н.О.
Тонконоженко М.М.

Обвинувальний акт не відповідає вимогам КПК України, и тому підлягає поверненню прокурору.

Апеляційний суд Одеської області

На ухвалу суду прокурором подано апеляційну скаргу, в якій він просить ухвалу суду скасувати та призначити новий розгляд у суді першої інстанції та вказує, що підстав для повернення справи не було.

Відбулася зміна складу суддів, однак Центр правового моніторингу «Гідність» не володіє офіційними документами, на підставі яких відбулася зміна суддівської колегії.

27.10.16**Апеляційний суд Одеської області**

Судді:

Гончаров О.О. - головуєчий
Бритков С.І.
Потанін О.О.

На думку апеляційного суду, ствердження суду першої інстанції про відсутність конкретного формулювання обвинувачення суперечить матеріалам кримінального провадження і не відповідає фактичним обставинам.

Апеляційна скарга прокурора задоволена, а ухвала суду першої інстанції скасована з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції.

27.10.16 - 13.11.16,

Центр правового моніторингу «Гідність» не має інформації щодо періоду 27.10.16 - 13.11.16, у тому числі - щодо процедури призначення суддів:

Іванчука В.М.
Борщова І.О.
Чаплицького В.В.

14.11.16

Київський районний суд м.Одеси

Судді:

Іванчук В.М. - головуючий

Борщов І.О.

Чаплицький В.В.

Призначено підготовче судове засідання на 21.12.16 р.

21.12.16

Київський районний суд м.Одеси

Центр правового моніторингу «Гідність» не має інформації щодо даного засідання

05.01.17

Київський районний суд м.Одеси

Судді:

Іванчук В.М. - головуючий

Борщов І.О.

Чаплицький В.В.

Колегія суддів ухвалила: обвинувальний акт та додані до нього матеріали повернути прокурору, як такі, що не відповідають вимогам КПК України.

Апеляційний суд Одеської області

Представник потерпілих - родичів загиблих на Гречкої площі А. Жулькова, Н. Яворського і Г. Петрова - адвокат Каркіщенко А.В. подав апеляційну скаргу на ухвалу Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 року про повернення обвинувального акту у кримінальному провадженні прокурору для усунення недоліків

19.01.17

Апеляційний суд Одеської області

Суддя судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Одеської області Желєзнов В.М. ухвалив відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою представника потерпілих двоката Каркіщенко А.В. на ухвалу Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 року про повернення обвинувального акта прокурору для усунення недоліків.

Апеляційний суд Одеської області

Прокурор відділу прокуратури Одеської області подав апеляційну скаргу на ухвалу Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 року про повернення обвинувального акта прокурору для усунення недоліків.

25.01.17

Апеляційний суд Одеської області

Суддя судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Одеської області ухвалив відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою прокурора відділу прокуратури Одеської області Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 про повернення обвинувального акта прокурору для усунення недоліків.

Серпень, 2017, м. Одеса

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ І

27.01.17**Апеляційний суд Одеської області**

Суддя судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Одеської області Железнов В.М., за результатами проведення підготовки справи до апеляційного розгляду за апеляційною скаргою представника потерпілих адвоката Каркіщенко А.В. на ухвалу Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 року про повернення обвинувального акта прокурору для усунення недоліків призначив розгляд справи 21.02.17 року в приміщенні апеляційного суду Одеської області.

31.01.2017**Апеляційний суд Одеської області**

Суддя судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Одеської області за результатами проведення підготовки справи до апеляційного розгляду за апеляційною скаргою прокурора відділу прокуратури Одеської області на ухвалу Київського районного суду м.Одеси від 05.01.2017 року про повернення обвинувального акта прокурору для усунення недоліків, встановив призначити розгляд справи 21.02.17 в приміщенні апеляційного суду Одеської області.

21.02.17**Апеляційний суд Одеської області**

У залі суду замість трьох суддів колегії з'явилися двоє і оголосили, що слухання переноситься на 19.04.17

На запит Центру правового моніторингу "Гідність" про причини переносу засідання голова Апеляційного суду Одеської області Г. Колесник відповіді не дав.

19.04.17**Апеляційний суд Одеської області**

Засідання не відбулося через появу інформації щодо мінування будівлі Апеляційного суду.

26.04.17

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Кадегроб А.І. - головуючий
Прібилов В.М.
Котелевський Р.І.

Суд розглянув у відкритому судовому засіданні апеляційні скарги представника потерпілих - адвоката та прокурора відділу прокуратури Одеської області на ухвалу Київського районного суду м. Одеси, якою обвинувальний акт повернутий прокурору для усунення недоліків. В апеляційних скаргах адвокат та прокурор просили ухвалу скасувати та призначити новий розгляд обвинувального акту в суді першої інстанції.

Під час апеляційного розгляду до апеляційного суду Одеської області від представника потерпілих - адвоката надійшло клопотання про прийняття відмови від апеляційної скарги.

Суд прийняв відмову від апеляційної скарги.

26.04.17

Апеляційний суд Одеської області

Судді:

Кадегроб А.І. - головуючий
Прібилов В.М.
Котелевський Р.І.

Апеляційна скарга прокурора відділу прокуратури Одеської області задоволена частково. Ухвалу Київського районного суду м. Одеси від 05.01.2017 року, якою обвинувальний акт повернутий прокурору для усунення недоліків, призначено змінити, оскільки апеляційним судом встановлені інші обставини, які унеможливлювали призначення судового розгляду на підставі обвинувального акту, але на які районний суд не звернув уваги.

«СПРАВА СЕРГІЯ ХОДІЯКА» В ЗВІТАХ МІЖНАРОДНИХ СПОСТЕРІГАЧІВ

Міжнародна дорадча група Ради Європи, 04.11.2015 р.

МДГ зазначає, що відведення суддів також стало причиною затримок на початку судового розгляду щодо пана Ходіяка. Справа була передана до суду в квітні 2015 року, але схоже, що станом на серпень 2015 року розгляд по суті ще не розпочався. МДГ була повідомлена про те, що судді Приморського районного суду міста Одеси намагалися передати справу до іншого суду через їхню участь у справі на стадії розслідування. Тим не менш, за повідомленнями місцевої преси, прохання було відхилене Апеляційним судом, який встановив, що залишилися достатня кількість суддів, які не були раніше залучені у справі, а тому можуть розглядати її.

Згодом ці судді також заявили про самовідвід. Наприкінці серпня 2015 року справу було передано з Приморського районного суду міста Одеси до Малиновського районного суду міста Одеси.

Серпень, 2017, м. Одеса

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СУДОВОГО МОНІТОРИНГУ І

Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини

Report on the human rights situation in Ukraine 16 May to 15 August 2015

A court hearing in the case of the only 'pro-unity' activist accused of shooting dead a protestor and injuring a police officer in Odesa city centre on 2 May, which started on 23 June, was disrupted by other 'pro-unity' activists (mostly men, many in paramilitary uniform). The 'pro-federalism' supporters and relatives of the victims (mostly women and elderly people) have been violently prevented by 'pro unity' from entering the courtroom.

On 3 August, HRMMU observed how prior to the beginning of the hearing, a member of Parliament supported by a group of some 40 'pro-unity' activists verbally threatened two judges from the panel, accusing them of lack of impartiality and objectivity and forcing them to recuse themselves from the case.

It was the third court hearing adjourned because of the disqualification of judges, which resulted in transferring the case to another court. HRMMU is concerned about the inaction of the police and has intervened with the Odesa Regional Department of the MoIA to take all necessary measures to ensure the safety of trial participants in compliance with national and international human rights standards.

Report on the human rights situation in Ukraine 16 August to 15 November 2015

The only 'pro-unity' activist accused of killing of a protestor and injuring a police officer and a journalist has not been subjected to any sanction since his indictment in November 2014. HRMMU notes essential pressure that 'pro-unity' supporters exert on the court. Due to their obstructive behaviour, the court hearings in this case, which started on 23 June 2015, were several times disrupted. This resulted in the transfer of the case to another court in Odesa, in August 2015, but hearings have not yet started. Following threats by 'pro-unity' activists and a member of Parliament, a judge (relocated from Donetsk to Odesa in 2014) decided to return to Donetsk, fearing for his life.

Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні 16 листопада 2015 р. – 15 лютого 2016 р.

Те, що органи влади не змогли забезпечити або захистити незалежність суддів, призвело також до затримок у притягненні до відповідальності єдиного прихильника єдності України, якому висунуті обвинувачення у вбивстві цивільної особи та нанесенні травм співробітнику правоохоронних органів під час подій 2 травня 2014 р. Починаючи з серпня 2015 р. Малиновський районний суд Одеси подав три клопотання до Апеляційного суду, вимагаючи змінити місце розгляду справи через постійний політичний тиск із боку активістів, які виступають за єдність України. Врешті-решт, 27 січня 2016 р. справу нарешті було передано до Суворовського районного суду міста Одеси, однак станом на лютий 2016 р. в порушення

національного законодавства судовий розгляд цієї справи ще не почався. Такі затримки порушують статтю 134 Кримінального процесуального кодексу України.

Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні

16 лютого – 15 травня 2016 р.

Незважаючи на велику кількість людських жертв, спричинену насильством, було встановлено тільки одного порушника — Сергія Ходіяка, активного учасника руху за єдність України, який обвинувачується у вбивстві з огнєпальної зброї однієї особи в центрі Одеси 2 травня. Проте, через тиск інших активістів руху за єдність України, його було звільнено після двох днів тримання під вартою. Крім того, хоча попереднє розслідування було завершено ще у серпні 2015 року, судовий розгляд не почався і досі. Протягом звітного періоду два районні суди Одеси відмовилися розглядати справу, та звернулися до Апеляційного суду Одеської області, заявивши про залякування суддів як з боку потерпілих, так і з боку підсудного, та про погрози сутичок у судах. 29 лютого справу було передано до Київського районного суду в місті Одесі. Оскільки в Одесі лише чотири районні суди, якщо Київський районний суд також відмовиться розглядати справу, її буде передано до іншого регіону. 10 травня Київський районний суд міста Одеси вже вдруге переніс попереднє слухання по справі вже вдруге з причини відсутності потерпілих та адвоката підсудного. УВКПЛ було помічено близько 50 прихильників руху за єдність України, які поводитися агресивно по відношенню до колегії суддів, прокурора та журналіста з веб-сайту медіа ресурсу, що прихильно ставиться до ідей федералізації. Присутність поліції у залі суду не була достатньою для захисту учасників процесу.

Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні

16 травня – 15 серпня 2016 р.

УВКПЛ також глибоко занепокоєне з приводу відсутності прогресу у судовій справі над Сергієм Ходіяком, активним учасником руху за єдність України, проти якого висунуто обвинувачення у вбивстві однієї особи у центрі Одеси 2 травня 2014 р. 31 травня 2016 р. Київський районний суд м. Одеса повернув обвинувальний акт прокуратурі на доопрацювання. Суд заявив, що у цьому акті бракує важливої інформації, необхідної для підтвердження обвинувачення. Розгляд апеляції прокуратури на рішення суду призначено на вересень.

Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні

16 листопада 2016 р. – 15 лютого 2017 р.

Єдину особу, обвинувачену у вчиненні вбивства під час подій 2 травня 2014 року, не було взято під варту. Він є членом групи активістів-прихильників «єдності» України. Близько 30-40 представників цієї групи відвідують усі судові засідання його справи (іноді у камуфляжній формі), здійснюючи тиск на підсудного та представника потерпілих. 5

січня 2017 року суд вирішив повернути обвинувальний висновок прокурору на доопрацювання, що вказує на небажання суддів розглядати дану справу по суті.

Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні 16 лютого – 15 травня 2017 року

Не спостерігається ніякого прогресу в притягненні до відповідальності винних у загибелі 48 осіб 2 травня 2014 року в Одесі. Вжиті заходи видаються вибірковими і свідчать про можливу упередженість...

Судовий процес у справі одного з членів групи активістів-прихильників «Єдності», який є єдиним обвинуваченим у вбивстві, ще не розпочався, а сам він насолоджується повною свободою без будь-яких запобіжних заходів.

РОЗУМНІСТЬ СТРОКІВ

Відповідно до п. 21 ч. 1 ст. 7 КПК України, зміст та форма кримінального провадження повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, до яких, зокрема, відноситься розумність строків.

Рішенням Київського районного суду м. Одеси від 05.01.2017 р. обвинувальний акт був повернутий, вказане судове рішення було підтримане ухвалою Апеляційного суду Одеської обл. від 26.04.2017 року.

Відповідно до ч. 1 ст. 28 КПК України під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки.

На наш погляд, прокуратурою Одеської області при виконанні ухвали Київського районного суду м. Одеси від 05.01.2017 р. не дотримані розумні строки щодо внесення змін до обвинувального акту.

Обвинувальний акт повертається прокурору для виправлення помилок, внесення додаткової інформації або даних. Не вимагається проведення слідчих дій, зміни кваліфікації, тощо. На наш погляд, у прокуратури було достатньо часу для внесення відповідних змін, але обвинувальний акт ще і досі не повернутий до суду.

Відповідно до ч. 6 ст. 28 КПК України, підозрюваний, обвинувачений, потерпілий мають право на звернення до прокурора, слідчого судді або до суду з клопотанням, в якому викладаються обставини, що обумовлюють необхідність здійснення кримінального провадження (або окремих процесуальних дій) у більш короткі строки, ніж ті, що передбачені цим Кодексом.

Відповідно до ч. 1 ст. 308 КПК України, підозрюваний, обвинувачений, потерпілий мають право оскаржити прокурору вищого рівня недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування. Відповідно до ч. 2 вказаної норми прокурор вищого рівня зобов'язаний розглянути скаргу протягом трьох днів після її подання і в разі наявності підстав для її задоволення надати відповідному прокурору обов'язкові для виконання вказівки щодо строків вчинення певних процесуальних дій або прийняття процесуальних рішень.

Також процесуальні строки слідчих дій на стадії досудового розслідування може встановити слідчий суддя.

Досудове розслідування закінчується повідомленням про закінчення досудового розслідування та врученням обвинувального акту.

В зв'язку з тим, що досудове розслідування закінчене, слідчий суддя та прокурор в розумінні вказаних норм не може вплинути на розумність строків, так як функцію дотримання цієї норми покладено на суд.

Але практика пішла таким чином, що сторона захисту може звернутися до прокурора вищого рівня зі скаргою на недотримання розумних строків при доопрацюванні повернутого обвинувального акту, керуючись ст. 39 Закону України «Про прокуратуру» та ст. 308 КПК України.

Як бачимо з матеріалів справи, сторона захисту та потерпілі зайняли пасивну позицію щодо вказаної слідчої дії.

Велика кількість відводів та самовідводів суддів при розгляді вказаної справи не говорить про недотримання судом розумних строків, так як інститут відводу та самовідводу сам по собі служить дотриманню передбаченого ст. 21 КПК України доступу до правосуддя, а саме - кожному гарантується право на справедливий розгляд та вирішення справи в розумні строки незалежним і неупередженим судом, створеним на підставі закону.

В розумінні Європейського Суду по правам людини, розумність строків впливає з розгляду справ по відповідним зверненням щодо порушень Конвенції про права людини та основоположних свобод. Таким чином, ЄСПЛ визначає розумні строки щодо досудового та судового розслідування, а не стосовно конкретних слідчих дій, якою є, в тому числі, зміна обвинувального акту.

В справі Сергія Ходіяка неможливо говорити про недотримання розумних строків в розумінні юридичної практики, але можна констатувати той факт, що **суд не розглядає вказану справу, використовуючи поведінку сторін, неврегульованість деяких стадій кримінального провадження та норм кримінально-процесуального законодавства та таким чином затягує розгляд вказаної справи. Такі обставини говорять про недоліки загальнодержавного характеру та відсутність політичної волі щодо розгляду справи, а не про порушення кримінально-процесуального законодавства України.**

ВПЛИВ НА СУД

Кримінальне провадження №12014000000000451 по «справі Сергія Ходіяка» з початку досудового розслідування привертало підвищену увагу з боку як активістів патріотичних організацій Одеси, так і активістів Куликова поля, які підтримують родичів загиблих 2 травня. С. Ходяк - єдиний з проукраїнських активістів, якого звинуватили в особі тяжких злочинах, скоєних 02.05.2014 р.

У той же час, родичі загиблих на Греській площі «антімайданівців» А. Жулькова, Г. Петрова та М. Яворського не мали спочатку статусу потерпілих у цьому кримінальному провадженні. Вони були визнані потерпілими у другій справі - №12012000000000380, в якій 20 «антімайдановців» звинувачуються в участі в масових заворушеннях за ч. 2 ст. 294 КК України. В ході цього судового процесу потерпілі заявили, що відповідальним за загибель своїх близьких вважають Сергія Ходіяка, а не 20 активістів «антімайдану». Домагаючись статусу потерпілих в кримінальному провадженні №12014000000000451, вони відвідували судові засідання у справі Сергія Ходіяка, де неодноразово піддавалися глузуванням і образам з боку активістів патріотичних організацій.

Представники патріотичного табору вважають Сергія Ходіяка героєм України, який встав на захист країни у тяжкий момент. Акції за його підтримки вони проводили не тільки біля

входу суду, але і безпосередньо в залах судових засідань, порушуючи порядок судових засідань. Однак ніяких заходів правоохоронні органи до них не застосовували. Фактично вказана поведінка є впливом на суд, але виходячи з норм адміністративного та кримінального законодавства, це не є адміністративним або кримінальним правопорушенням.

Традиційно активісти вимагають справедливого суду та не висовують вимоги щодо конкретного результату при винесенні рішення.

Стосовно впливу на суд законодавством передбачено певний порядок та строки звернення судді, на якого здійснюється тиск. Але судді не дотримуються цього порядку. Що до порушення в залі суду, як КПАП України, так і КПК України передбачають важелі реагування суду – починаючи від видалення з зали суду закінчуючи притягненням до адміністративної відповідальності (штраф).

Як бачимо, в даній справі суди не використовують надані законом засоби захисту, можливо не бажаючи збільшення конфронтації під час розгляду справи. Виконання рішення суду про видалення з залу покладається на працівників суду або Національної поліції, що знову ж таки може привести до збільшення конфронтації.

Але саме такі дії активістів ми вважаємо однією з основних причин численних самовідводів одеських суддів, які таким чином намагалися усунутися від розгляду справи. Друга важлива причина – крайня заполітизованість самої справи, яка в майбутньому завадить сторонам прийняти будь який судовий вердикт.

Центр правового моніторингу «Гідність» вважає, що в даному провадженні необхідно забезпечити порядок в залі судового засідання та умови для нормального змагального судового процесу, а також реалізацію принципів справедливого судового процесу відповідно до ст. 6 Конвенції про права людини та основоположних свобод.

Для цього ми пропонуємо:

1. Громадським активістам утримуватися в ході засідань від політичних акцій. Законним та ефективним засобом контролю за ходом судових засідань є постійний моніторинг і відеофіксація порушень закону і судової процедури з оприлюдненням відеозвітів.

2. Теруправлінню Судової адміністрації України в Одеській області, ГУНП України в Одеській області - забезпечити умови для відкритого і гласного процесу з дотриманням всіх норм безпеки як для суддів, так і для сторін, зокрема, потерпілих, адвокатів і т.п.